

การสร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะการอ่านและการเขียน ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลราชบุรี

Forming a Network of Teachers in School in order to Develop Competency in Reading and Writing Skills of Students in Anuban Ratchaburi School

ชมณศักดิ์กาญจน์ เนตรวิจิตร ปัญญา ทองนิล และ อภิชาติ เสนะนันท์

Chamonkarn Netvijit, Panya Thongnil and Apichat Lenanant

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000

Division Educational Administration, Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University, Phetchaburi 76000

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: chamon.job@gmail.com

Received: 26 June 2021, Revised: 3 August 2021, Accepted: 23 August 2021

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาการสร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาการอ่านและการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี 2) เพื่อศึกษากลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี 3) เพื่อศึกษาผลการพัฒนาการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี ขึ้นตอนวิจัยมี 4 ขึ้นตอน คือ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียน 2) ออกแบบและพัฒนาเครื่องมือการสร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะการอ่านและการเขียน 3) สร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาในการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียน แลกเปลี่ยนข้อมูลของครูผู้สอนในการใช้กลยุทธ์หรือนวัตกรรมของครูผู้สอนในการจัดการพัฒนาสมรรถนะการอ่านและการเขียนของนักเรียน 4) การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไข กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี จำนวน 9 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี จำนวน 355 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) คู่มือกลยุทธ์ที่ครูใช้ในการพัฒนาการอ่านและการเขียน ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลราชบุรีที่ได้จากกรอบแนวคิด 5 ขึ้น 2) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย (1) แบบทดสอบการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้การพัฒนาคุณภาพการอ่านและการเขียนของนักเรียน (2) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพการอ่านและการเขียนของนักเรียน (3) การประชุมสนทนากลุ่มระหว่างครู สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ค่าร้อยละ ในการสรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการสร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาการอ่านและการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี พบว่า มีองค์ประกอบสำคัญที่ใช้ในการสร้างเครือข่าย 7 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง มีการรับรู้และมุมมองที่เหมือนกัน ประการที่สอง การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ประการที่สาม มีความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน ประการที่สี่ การมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในเครือข่าย ประการที่ห้า มีการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน ประการที่หก การเกื้อหนุนพึ่งพากัน และประการที่เจ็ด มีปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยน โดยการนำผลการปฏิบัติที่ได้หลังจากการดำเนินการสร้างเครือข่ายในระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ เครือข่ายต่างสายชั้น และเครือข่ายในระดับต่างโรงเรียน เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

2) กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี ใช้กลยุทธ์ที่ได้จากกรอบแนวคิด 5 ขึ้น คือ ขึ้นตอนที่ 1 Community สร้างทีมครู ขึ้นตอนที่ 2 Practice จัดการเรียนรู้บูรณาการ ขึ้นตอนที่ 3 Reflection สะท้อนคิด

เพื่อการพัฒนาการปฏิบัติ ขั้นตอนที่ 4 Evaluation ประเมินเพื่อการพัฒนาสมรรถนะครู และขั้นตอนที่ 5 Network Development สร้างเครือข่ายการพัฒนา พบว่า ครูในเครือข่ายได้นำกลยุทธ์การวิจัยเชิงปฏิบัติการการพัฒนาสมรรถนะการอ่านและการเขียน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี นำมาใช้กับนักเรียน ครูในเครือข่ายสามารถสร้างนวัตกรรมการพัฒนาสมรรถนะการอ่านและการเขียนของนักเรียนร่วมกัน คือ แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับสระ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี 3) ผลการพัฒนาการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี พบว่า ผลประเมินความสามารถ จากแบบประเมินผล “ความสามารถในการอ่านและการเขียน จากการสอบการอ่าน (Reading Test) พบว่า ระดับคุณภาพการอ่านภาษาไทย หลังการใช้กลยุทธ์การพัฒนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี นักเรียนมีผลการประเมินคุณภาพการอ่านภาษาไทย เพิ่มขึ้น มีการเขียนที่ถูกต้อง และสามารถนำทักษะการอ่านและการเขียน ไปเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

คำสำคัญ : การสร้างเครือข่ายครู การพัฒนาสมรรถนะ สมรรถนะการอ่านและการเขียน

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the structure of forming a network of teachers in school in order to develop competency in reading and writing skills of Prathomsuksa 1 students in Anuban Ratchaburi School 2) to study the strategy for reading and writing quality development of students at Anuban Ratchaburi School, and 3) the results of reading and writing quality development of students at Anuban Ratchaburi School. The research process had 5 steps, namely: 1) Study relevant concepts create the conceptual framework of the strategy for reading and writing quality development of students 2) Design and develop tools of forming a network of teachers in school in order to develop competency in reading and writing skills 3) Build network of teachers in school in order to develop competency in reading and writing skills then exchange the information of using the strategies or the innovation of teachers in order to develop competency in reading and writing skills 4) Adjust and solve the problems. The population consisted of 9 Thai language teachers and 355 Prathomsuksa 1 students of Anuban Ratchaburi School. The research tools consisted of 1) The handbook of teachers' strategy which use in developing competency in reading and writing skills of Prathomsuksa 1 students in Anuban Ratchaburi School which comes from 5 steps of the conceptual framework 2) The tools for data collection, consisting of: (1) A test of research for develop competency in reading and writing skills (2) A questionnaire for students and teachers to give the opinion on development of students' reading quality, and (3) Focus group discussion of research network teachers. The data were analyzed by using descriptive statistics: percentage, mean, and standard deviation.

The research results were as follows: 1) The result of teachers network in school in order to develop competency in reading and writing skills of Prathomsuksa 1 students in Anuban Ratchaburi School had 7 main factors affecting to build the teachers network : common perception, common vision, mutual interests or mutual benefits, stakeholders participation, complementary relationship, interdependent, and interaction. Bring the results after doing of teacher's network in school to share with other school departments, class and school. 2) The strategy for reading and writing quality development Prathomsuksa 1 students in Anuban Ratchaburi School use the strategy which comes from 5 steps framework: community, practice reflection, evaluation and network development, found that : teachers in network use the strategy for reading and writing quality development Prathomsuksa 1 students in Anuban Ratchaburi School. Moreover, the teachers can create their own innovation in order to develop competency in reading and writing skills of Prathomsuksa 1 students in Anuban Ratchaburi School named familiar with Thai vowels for Prathomsuksa 1 students in Anuban Ratchaburi School. 3) After reading and writing through the exercises, achievement were statistically higher than before the exercises and the achievement of National Annual Reading Test (RT) is better. The students can use reading and writing skills for their future.

Keywords : Forming a Network of Teachers, Develop Competency, Reading and Writing Skills

บทนำ

ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของข้อมูลข่าวสารและการเปลี่ยนแปลง ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้การสื่อสารไร้พรมแดน การเข้าถึงแหล่งข้อมูลสามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา ผลกระทบจากยุคโลกาภิวัตน์นี้ส่งผลให้ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและเป็นผู้แสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ประกอบกับปัจจุบันมีองค์ความรู้ใหม่เกิดขึ้นมากมายทุกวินาทีทำให้อาชีพมีมากกว่าที่จะเรียนรู้จากในห้องเรียนได้หมด ซึ่งการสอนแบบเดิมด้วยการ “พูด บอกเล่า” ไม่สามารถจะพัฒนาให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการเรียนในชั้นเรียนไปปฏิบัติได้ดี ดังนั้น ครูจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี และการเรียนรู้ของนักศึกษา จากผู้สอนคือผู้ถ่ายทอดปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ชี้แนะวิธีการค้นคว้าหาความรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถแสวงหาความรู้และประยุกต์ใช้ทักษะต่างๆ สร้างความเข้าใจด้วยตนเองจนเกิดเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย [1]

“ ในปัจจุบัน โลกได้ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วทั้งด้านวัตถุและด้านวิทยาการ การติดตามความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าต่างๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์ จึงเป็นจำเป็นต่อชีวิตของคนเราในยุคปัจจุบันมาก วิธีที่ใช้ได้ดีโดยทั่วไป คือ การอ่านหนังสือนับเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่านเป็นการ พัฒนาสติปัญญา ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านจะมีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพและชีวิตมาก” [2] ฉะนั้นการอ่านจึงมีความจำเป็นต่อชีวิตในยุคปัจจุบัน เพราะการอ่านช่วยให้เราสามารถติดตามความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าได้ การอ่านช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ ความรู้ ความคิด และวิจารณญาณ ให้คนเรามีความงอกงามทางวุฒิภาวะ วุฒิปัญญา และมีความสามารถยิ่งขึ้น การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ ความคิด ข้อมูลข่าวสาร ทำให้ผู้อ่านได้มีโอกาสศึกษาตลอดชีวิต อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในโลก ปัจจุบัน ส่วนการเขียนนั้นนับว่าเป็นด้านที่มีความสำคัญ เพราะการเขียนเป็นการสื่อสารที่ใช้แทนคำพูด นอกเหนือไปจากประโยชน์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันแล้ว ในการเรียนการสอนเกือบทุกสาระวิชา ต้องอาศัยการเขียนเพื่อการบันทึก เพื่อรวบรวมถ้อยคำของครู ของเพื่อน หรือของวิทยากร ดังนั้นการเขียนจึงเป็นรากฐานในการเรียนสาระต่างๆ การเขียนในชีวิตประจำวันไม่ว่าจะเป็นการเขียนกลุ่มคำ วลี ประโยค ข้อความ จะต้อง เขียนให้ ถูกต้องตามอักขรวิธี ถ้าหากเขียนผิดพลาดจะทำให้ความหมายเปลี่ยนไป ผู้สื่อและผู้รับไม่สามารถสื่อความหมายให้ตรงกัน ได้ ดังคำกล่าวที่ว่า “การเขียนเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์หรือตัวอักษรเพื่อสื่อความหมายให้บุคคลอื่นเข้าใจได้และเป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญาของ บุคคลโดยถือว่าการแสดงออกถึงภูมิปัญญาและการ พัฒนาความคิด สร้างสรรค์ของผู้เขียน และถือว่าเป็น เครื่องมือในการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมได้อีกวิธี หนึ่ง” [3] จะเห็นว่าการอ่านและการเขียนมีความสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสารเพื่อกิจธุระ การประกอบอาชีพ การแสวงหาความรู้ความเพลิดเพลีน การประกอบกิจกรรมต่างๆ ก็ต้องอาศัยทักษะด้านการอ่านและการเขียนทั้งสิ้น การอ่านและการเขียนจึงควรดำเนินการควบคู่กันไป ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่คนเราจะต้องอ่านออกเขียนได้ เพื่อให้การติดต่อสื่อสารนั้นสัมฤทธิ์ผล โดยการอ่านเขียนนั้นจะต้องมีการเริ่มพัฒนาตั้งแต่วัยเยาว์ เพื่อเป็นพื้นฐานที่สำคัญในด้านการเรียนของผู้เรียน การพัฒนาการอ่านของนักเรียนตามหลักสูตร

จากความสำคัญของภาษาไทยดังกล่าวข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดวิชาภาษาไทยไว้ในหลักสูตรแกนกลางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งกำหนดแนวทางการศึกษาที่สำคัญเกี่ยวกับภาษาไทยไว้ว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจนอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การ

เรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่ชาติไทยตลอดไปภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริงการอ่านมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเราต้องใช้ในการติดต่อสื่อสารต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านออกเสียงคำ ประโยคการอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน [4]

ในศตวรรษที่ 21 ครูมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะครูคือผู้สร้างคุณภาพให้แก่ผู้เรียน และเป็นผู้ที่ได้รับความไว้วางใจมากที่สุดจากผู้ปกครองและประชาชน ในการจัดการศึกษาอบรมแก่นุสรหลานของเขา แต่ในการที่ครูจะเป็นผู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและสร้างความเชื่อมั่นเป็นหลักประกันการจัดการศึกษาได้นั้น ครูจะต้องเรียนรู้และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับศาสตร์การสอน ศาสตร์การเรียนรู้และศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์และก่อให้เกิดคุณภาพกับผู้เรียนอย่างมั่นใจได้ [5] กลไกสำคัญที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน คือ ครู การพัฒนาครูให้มีทักษะความสามารถในด้านต่าง ๆ จึงมีความจำเป็น การพัฒนาครูจะเกิดประสิทธิภาพได้มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับตัวครูเป็นสำคัญ ครูต้องเห็นถึงความสำคัญ จำเป็นและลงมือพัฒนาด้วยตัวของตัวเอง อย่างไรก็ตามอาจใช้กระบวนการความร่วมมือกันเป็นกลุ่มของครูในการช่วยเหลือ เสริมสร้างและสนับสนุนการพัฒนาครูโดยกลุ่มครูร่วมมือกันทำงานในรูปแบบเครือข่ายซึ่งอาจจะร่วมกับหน่วยงานและบุคคลอื่นๆ ในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของครูอันส่งผลต่อการพัฒนายกระดับคุณภาพผู้เรียน การใช้ยุทธศาสตร์เครือข่ายเป็นการเชื่อมโยงของกลุ่มคนหรือกลุ่มองค์กรที่สมัครใจที่จะแลกเปลี่ยนข่าวสารร่วมกัน หรือทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อพัฒนาไปสู่ระดับของการลงมือทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยการสร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาจะช่วยเชื่อมโยงครูในการแลกเปลี่ยนแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหา ร่วมกัน นำไปสู่การเสริมสร้างการพัฒนาผู้เรียน และประสานเครือข่ายการพัฒนาระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาต่อไป

ในปัจจุบัน พบปัญหานักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ จึงได้มีแนวทางนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ว่า เด็กที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ต้องมีแนวทางส่งเสริมการอ่านและเขียนให้กับนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยให้ทุกสถานศึกษามีการดำเนินแนวทางทุกวิถีที่ให้นักเรียนบรรลุเป้าหมาย ให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ 100% มีการทดสอบประเมินผล อีกทั้งมีการพัฒนาครูผู้สอนวิชาภาษาไทย การใช้เทคนิควิธีต่างๆ ซึ่งจากผลการทดสอบการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading test : RT) ในด้านการอ่านออกเสียงและการอ่านรู้เรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี มีค่าเฉลี่ยทั้งสองด้าน เท่ากับร้อยละ 77.14 ซึ่งลดลงกว่าในปีการศึกษาที่ผ่านมา และส่งผลต่อการเขียนและการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากความสำคัญดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการสร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียน ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี โดยอาศัยการมีส่วนร่วม ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่นักเรียน โรงเรียนและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการสร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาการอ่านและการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี
2. เพื่อศึกษากลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี
3. เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยการสร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาการอ่านและการเขียน ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้จะได้ผลการสร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาการอ่านและการเขียน

กลุ่มเป้าหมาย

2. คณะครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี จำนวน 9 คน
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี จำนวน 355 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การสร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาการอ่านและการเขียน ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและเขียนของนักเรียน โดยใช้ผลความสามารถในการอ่านเขียนภาษาไทย (Reading Test : RT) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยการสร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาการอ่านและการเขียน ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี

ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ปีการศึกษา 2562 ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2562 – กุมภาพันธ์ 2563

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะการอ่านและการเขียน ของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลราชบุรี มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการสร้างเครือข่ายครู กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียน มีขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศึกษากรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษา โดยวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายครู แหล่งข้อมูลคือเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นตารางการวิเคราะห์เนื้อหาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นที่ 2 ศึกษาความต้องการของผู้บริหารและครู โดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาของครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี จังหวัดราชบุรี แหล่งข้อมูลคือ ผู้บริหาร และครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี จังหวัดราชบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ผลจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของผู้บริหารและครู เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างคู่มือฉบับร่าง โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบและพัฒนาคู่มือแนวทางการสร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะการอ่านและการเขียน มีขั้นตอนย่อยดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและการเก็บข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของผู้บริหารและครูจากขั้นตอนที่ 1 นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อสร้างองค์ประกอบของคู่มือ

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยนำคู่มือฉบับร่าง แบบสัมภาษณ์ความต้องการของผู้บริหารและครู ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามในแต่ละข้อ และประเมินความสอดคล้อง จากนั้นหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence : IOC) ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00

ขั้นที่ 3 นำคู่มือฉบับร่างที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไข นำมาหาคุณภาพคู่มือฉบับร่างโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน เพื่อทำการประเมินความเหมาะสม

ขั้นที่ 4 นำคู่มือที่ผ่านการหาคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุง ตรวจสอบข้อความ ให้เป็นภาษาราชการ และแก้ไขปรับปรุงก่อนนำคู่มือไปทดลองใช้จริง

ขั้นที่ 5 ทดลองใช้กับครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี จังหวัดราชบุรี ปีการศึกษา 2562

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

นำข้อมูลและคู่มือการสร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาในการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียน มาเป็นแนวทางในการสร้างกลยุทธ์การพัฒนาและการสร้างนวัตกรรมการอ่านและการเขียนของนักเรียน

ขั้นตอนที่ 3 สร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาในการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียน แลกเปลี่ยนข้อมูลของครูผู้สอนในการใช้กลยุทธ์หรือนวัตกรรมของครูผู้สอนในการจัดการพัฒนาสมรรถนะการอ่านและการเขียนของนักเรียน นำรูปแบบการพัฒนาเครือข่ายครู ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี จังหวัดราชบุรี โดยการเลือกแบบเจาะจง เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาโรงเรียน คือ นโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการ ความต้องการของผู้บริหาร โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ คือ

ขั้นที่ 1 สร้างเครือข่ายครูสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยรับสมัครครูผู้สอนภาษาไทยสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 9 คน โดยประสานความสัมพันธ์เป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

ขั้นที่ 2 มีการสร้างเครือข่ายกับผู้บริหาร โดยมีการประชุมครูผู้สอนและครูผู้ร่วมเรียนรู้ โดยใช้การมีส่วนร่วม ซึ่งเริ่มจากการเปิดโอกาสให้ครูได้ร่วมคิด ร่วมเสนอแนวทาง คือ สำรวจปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาการอ่านและการเขียนของนักเรียน

ขั้นที่ 3. ระดมปัญหาของนักเรียนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งร่วมกันตัดสินใจว่าสิ่งที่ควรพัฒนาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 คือการอ่านและการเขียน จากผลการทดสอบความสามารถในการอ่านและเขียน (Reading Test : RT)

ขั้นที่ 4. ดำเนินการสร้างเครือข่ายครู โดยมีครูผู้สอน ครูผู้ร่วมเรียนรู้ บูรณาการการพัฒนาการอ่านและการเขียนของนักเรียนเข้าไปในรายวิชาที่สอนในหลักสูตร วัดและประเมินผลนักเรียนในระหว่างการใช้นวัตกรรม เปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ขั้นที่ 5 พัฒนานวัตกรรมในการสอนการอ่านและการเขียน การพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อสงสัย การอบรมเสริมความรู้ การนิเทศติดตามผลในปลายปีการศึกษา นำเสนอ แลกเปลี่ยน พูดคุยกับเครือข่ายครูสายชั้นอื่นๆ และสร้างเครือข่ายชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลได้แก่ ประเด็นการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขการสร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาในการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียน

ผลการวิจัย

1. ผลการสร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาการอ่านและการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี พบว่า มีองค์ประกอบสำคัญที่ใช้ในการสร้างเครือข่าย 7 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง มีการรับรู้และมุมมองที่เหมือนกัน ประการที่สอง การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ประการที่สาม มีความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน ประการที่สี่ การมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในเครือข่าย ประการที่ห้า มีการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน ประการที่หก การเกี่ยวพันพึ่งพากัน และประการที่เจ็ด มีปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยน

2. กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี ใช้กลยุทธ์ที่ได้จากกรอบแนวคิด 5 ขั้น คือ

ขั้นตอนที่ 1 Community สร้างทีมครู โดยการรับสมัคร ครูที่สนใจในการร่วมการพัฒนาคุณภาพการอ่านและการเขียนของนักเรียน ได้จำนวนครูที่เข้าร่วมการดำเนินการ ร่วมกันดำเนินการพัฒนาการอ่านและการเขียน ของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลราชบุรี ซึ่งมีครูผู้สอนและครูผู้ร่วมเรียนรู้ ที่มีฐานะเท่าเทียมกันในการเสนอแนะแนวทาง และนำข้อมูลปัญหาภาคคิดวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อนำไปดำเนินการจัดการกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการอ่านและการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี

ขั้นตอนที่ 2 Practice จัดการเรียนรู้นบูรณาการ โดยวิธีการใช้หลักการมีส่วนร่วมของครูเครือข่าย เริ่มจากการให้ครูเครือข่ายได้ร่วมสำรวจปัญหาการอ่านและการเขียนของนักเรียนในชั้นเรียน ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจวิธีการแก้ปัญหา ร่วมกันดำเนินการแก้ไข พัฒนา และร่วมกันประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการอ่านและการเขียนของนักเรียน

ขั้นตอนที่ 3 Reflection สะท้อนคิดเพื่อการพัฒนาการปฏิบัติ โดยการนำผลที่ได้จากการดำเนินการมาพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันในการประชุมสายชั้น หาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาาร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 4 Evaluation ประเมินเพื่อการพัฒนาสมรรถนะครู คือ มีการนิเทศติดตามผลการดำเนินการจากคุณครูในชั้นเรียนเดียวกัน คุณครูต่างสายชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และคณะผู้บริหาร

ขั้นตอนที่ 5 Network Development สร้างเครือข่ายการพัฒนา โดยการนำผลการปฏิบัติที่ได้หลังจากการดำเนินการสร้างเครือข่ายครูในระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ เครือข่ายต่างสายชั้น และเครือข่ายในระดับต่างโรงเรียน เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

พบว่า ครูในเครือข่ายได้นำกลยุทธ์การวิจัยเชิงปฏิบัติการการพัฒนาสมรรถนะการอ่านและการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี นำมาใช้กับนักเรียน ครูในเครือข่ายสามารถสร้างนวัตกรรม การพัฒนาสมรรถนะการอ่านและการเขียนของนักเรียนร่วมกัน คือ แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับสระ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี

3. ผลการพัฒนาการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี พบว่า ผลประเมินความสามารถจากแบบประเมินผล “ความสามารถในการอ่านและการเขียน จากการสอบการอ่าน (Reading Test) พบว่า ระดับคุณภาพการอ่านภาษาไทย หลังการใช้กลยุทธ์การพัฒนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี นักเรียนมีผลการประเมินคุณภาพการอ่านภาษาไทย เพิ่มขึ้น โดยผลการประเมินคุณภาพการอ่านภาษาไทย จากการเปรียบเทียบผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) ปีการศึกษา 2561 กับ ปีการศึกษา 2562 พบว่า ผลการประเมินด้านการอ่านออกเสียง ปีการศึกษา 2561 เท่ากับ 76.55 และปีการศึกษา 2562 เท่ากับ 83.50 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.95 ผลการประเมินด้านการอ่านรู้เรื่อง ปีการศึกษา 2561 เท่ากับ 77.72 และปีการศึกษา 2562 เท่ากับ 79.85 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.13 และคะแนนเฉลี่ยทั้งสองด้าน เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.54 และนักเรียนยังมีการเขียนที่ถูกต้อง และสามารถนำทักษะการอ่านและการเขียนไปเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัย การสร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะการอ่านและการเขียน ของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลราชบุรีสามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการสร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาการอ่านและการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี พบว่า มีองค์ประกอบสำคัญที่ใช้ในการสร้างเครือข่าย 7 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง มีการรับรู้และมุมมองที่เหมือนกัน ประการที่สอง การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ประการที่สาม มีความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน ประการที่สี่ การมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในเครือข่าย ประการที่ห้า มีการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน ประการที่หก การเกื้อหนุนพึ่งพากัน และประการที่เจ็ด มีปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยน ซึ่งสอดคล้องกับวาริรัตน์ แก้วอุไร และคณะ [6] กระบวนการเรียนรู้ของเครือข่ายครูมีลักษณะ

สำคัญ คือ การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมของนักเรียน การทำงานด้วยความรับผิดชอบในบทบาทของเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน การร่วมมือกันแบบร่วมรับผิดชอบของครู การกำกับ ติดตาม ประเมิน และให้ข้อเสนอแนะ การแบ่งปันและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาการทำงานในรูปแบบของ เครือข่ายครู โดยรูปแบบการพัฒนาเครือข่ายครูมีความเหมาะสมนำไปปฏิบัติได้ในลักษณะของการสร้างมีส่วนร่วมในการรับรู้และ นำไปปฏิบัติร่วมกัน และสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย และงานวิจัยของอรรถกร รังสีย์ และอภิชาติ เสนอนันท์ [7] ที่กล่าวว่า รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรีจะนำมาใช้อย่างได้ผลต้องมีการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและวางระบบงานที่ดีในการบริหารจัดการ

2. กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี ใช้กลยุทธ์ที่ได้จากกรอบแนวคิด 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 Community สร้างทีมครู ขั้นตอนที่ 2 Practice จัดการเรียนรู้บูรณาการ ขั้นตอนที่ 3 Reflection สะท้อนคิดเพื่อพัฒนาการปฏิบัติ ขั้นตอนที่ 4 Evaluation ประเมินเพื่อพัฒนาสมรรถนะครู ขั้นตอนที่ 5 Network Development สร้างเครือข่ายการพัฒนา พบว่า ครูในเครือข่ายได้นำกลยุทธ์การวิจัยเชิงปฏิบัติการการพัฒนาสมรรถนะการอ่านและการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี นำมาใช้กับนักเรียน ครูในเครือข่ายสามารถสร้างนวัตกรรม การพัฒนาสมรรถนะการอ่านและการเขียนของนักเรียนร่วมกัน คือ แบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับสระ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี การให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกมากมาย เป็นสิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ใน เนื้อหาวิชาได้ดีขึ้นเพราะนักเรียนได้มีโอกาสนำความรู้ที่เรียนมาแล้ว มาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ [8] ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาการเขียนสะกดคำโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสะกดคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี ประสิทธิภาพเท่ากับ 88.03/85.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ สามารถพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำให้กับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 ได้เป็นอย่างดี หลังจากใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสะกดคำแล้ว ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำ หลังเรียนด้วยแบบฝึก สูงกว่าก่อนเรียน และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวรรณรัตน์ ใจเจริญ [9] ได้ศึกษาการนำเสนอกล ยุทธ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่นของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุทัยธานี พบว่า กลยุทธ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมี 4 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) การส่งเสริมให้โรงเรียนจัดทำนโยบายให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผล หลักสูตร 2) เร่งรัดให้จัดทำฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา 3) จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์สื่อสารระหว่างโรงเรียนและชุมชน อย่างต่อเนื่อง และ 4) พัฒนาครูและบุคลากรของชุมชนในเรื่องการจัดทำหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น

3. ผลการพัฒนาการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี โดยผลประเมิน ความสามารถจากแบบประเมินผล “ความสามารถในการอ่านและการเขียน จากการสอบการอ่าน (Reading Test) พบว่า ระดับ คุณภาพการอ่านภาษาไทย หลังการใช้กลยุทธ์การพัฒนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี นักเรียนมีผล การประเมินคุณภาพการอ่านภาษาไทย เพิ่มขึ้น จากการเปรียบเทียบผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) ปีการศึกษา 2561 กับ ปีการศึกษา 2562 พบว่า ผลการประเมินด้านการอ่านออกเสียง ปีการศึกษา 2561 เท่ากับ 76.55 และปีการศึกษา 2562 เท่ากับ 83.50 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.95 ผลการประเมินด้านการอ่านรู้เรื่อง ปีการศึกษา 2561 เท่ากับ 77.72 และ ปีการศึกษา 2562 เท่ากับ 79.85 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.13 โดยผลการพัฒนาการของการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี เป็นผลประเมินความสามารถจากแบบประเมินผล “ความสามารถในการอ่านและการเขียน จากการสอบ การอ่าน (Reading Test) พบว่า หลังการใช้กลยุทธ์การพัฒนา นักเรียนมีระดับคุณภาพการอ่านภาษาไทย อยู่ใน ระดับดีมาก จำนวน 311 คน คิดเป็นร้อยละ 87.61 ระดับดี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.61 และระดับพอใช้ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.78 ระดับคุณภาพการเขียนภาษาไทย หลังการใช้กลยุทธ์การพัฒนา นักเรียนมีระดับคุณภาพการอ่านภาษาไทย อยู่ใน ระดับดีมาก จำนวน 329 คน คิดเป็นร้อยละ 92.68 ระดับดี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10 และระดับพอใช้ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.22

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญยง ทับทองและกาญจนา บุญส่ง [10] พบว่า หลังการใช้กลยุทธ์การพัฒนา นักเรียนมีระดับคุณภาพการอ่านภาษาไทย อยู่ในระดับดีเยี่ยม จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 และหลังการสอนโดยใช้กลยุทธ์การวิจัยและพัฒนา มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการอ่าน นักเรียนมีระดับคุณภาพการอ่านภาษาไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.320 เมื่อทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t-test (t-dependent) พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 33.91 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ต้องเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 25

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ครูผู้สอนภาษาไทยสามารถนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนและนวัตกรรมการพัฒนาสมรรถนะการอ่านและการเขียนของนักเรียน ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้จะช่วยให้การอ่านและเขียนสะกดคำมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
2. ครูผู้สอนควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายมากขึ้นเพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนุกสนาน ไม่เบื่อหน่ายในการเรียน ซึ่งจะส่งผลดีต่อการเรียน
3. ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยหรือผู้ที่สนใจจะนำนวัตกรรมหรือแนวทางไปปรับใช้ ควรศึกษาทฤษฎีเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
4. การนำแบบฝึกทักษะไปใช้ ควรมีการฝึกทักษะเป็นกิจกรรมกลุ่มและแบบฝึกทักษะรายบุคคล โดยมีครูคอยแนะนำช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด
5. ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนเพื่อนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนเพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาค้นคว้าและสร้างแบบฝึกทักษะการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านและการเขียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่นๆ และในระดับชั้นต่างๆต่อไป
2. ควรมีการติดตาม เพื่อประเมินความยั่งยืนของเครือข่ายครู และความต่อเนื่องของการพัฒนาต่อยอดการสร้างเครือข่ายครูในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาการอ่านและการเขียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] ทิศนา แจมมณี. การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา; 2548.
- [2] ชูลี อินันัน. การอ่านสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพมหานคร: กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ; 2533.
- [3] วรณี โสมประยูร. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช; 2542.
- [4] กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย คิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์: เรียงความย่อความและสรุปความ ช่วงชั้นที่ 2 - ช่วงชั้นที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การค้ำ สกสค.; 2551.
- [5] พิชิต ฤทธิ์จรูญ. แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. บทบาทครูกับการวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพมหานคร : พริกหวาน กราฟฟิค จำกัด; 2544. [6] วรรัตน์ แก้วอุไร และคณะ. การพัฒนาเครือข่ายครูในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมผู้เรียนด้านทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ 2562; 9(2): 77-92.
- [7] อรรณพ รังสย และอภิชาติ เสนอนันท์. รูปแบบการบริหารในโครงการการจัดการเรียนการสอนสองภาษาของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี 2561; 8(3): 72 – 80.

- [8] วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. เอกสารประกอบการสอนวิชา 0506703 การพัฒนาการเรียนการสอน. มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม; 2550.
- [9] สุวรรณรัตน์ ใจเจริญ. การนำเสนอกลยุทธ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่นของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต] นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์; 2550.
- [10] บุญยง ทับทอง และกาญจนา บุญส่ง. กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี. วารสารVeridian E-Journal, Silpakorn University 2560; 10(1): 1976-1993.